

Таким чином, соціальний працівник, здобуваючи знання щодо процедури медіації як альтернативного способу врегулювання конфлікту та виду переговорного процесу, може виступати в ролі посередника, або медіатора, застосовуючи відповідні стратегії і тактики переговорного процесу в межах комунікативно-дискурсивної парадигми, не тільки буде розширювати свої компетенції та комунікаційні спроможності як фахівця, а й сприятиме пропагуванню мирних способів врегулювання конфлікту через досягнення консенсусу, враховуючи апріорі гідність кожного.

Список посилань:

1. Шамликашвили Ц.А. Медиация – современный метод внесудебного разрешения споров./ Ц.А. Шамликашвили. – М.: Издательство ООО «Межрегиональный центр управленческого и политического консультирования», 2017. – 77с.
2. Можайкіна О.С. Поняття та зміст основних принципів медіації в цивільно-правових відносинах// Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. №5. С.55
3. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт.кол. Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.]; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе – Одеса: Екологія, 2019. 456 с.

Дерев'янка Анастасія Володимирівна
anastasiaderevyanko1503@gmail.com

студентка бакалаврату спеціальності «Електронне урядування»

Науковий керівник:

Покулита І.К., к. філос. н., доц. кафедри філософії
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

ТЕМПОРИТМІКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЦИКЛІЧНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Коронавірус – така болюча тема сьогодні, яка охопила увесь світ. Почувши вперше це визначення, можна не повністю зрозуміти все те, що покладено в його зміст. Мені здається, багато людей спочатку звертають увагу на першу частину цього слова –

«корона». Так, дійсно, адже саме вона робить це визначення не таким вже й страшним. Проте, коли ми чуємо слово «вірус», то одразу не хочемо мати нічого спільного з ним, тому що людський організм побудований так, що коли відчуває небезпеку, то одразу в нього спрацьовує інстинкт самозбереження. І тут немає нічого дивного, адже кожна людина хоче захистити своє життя, відчуваючи загрозу.

На жаль, зараз увесь світ знаходиться в обмежених, вкрай незвичних умовах існування. Але це робиться лише для того, щоб кількість випадків цієї хвороби, було як можна менше. COVID-19 змінив життя кожної людини, він прийшов неочікувано та швидко змінив усі наші плани. Я впевнена, що багато хто не так планував ці 8 місяців свого життя. Але хочу сказати одне, що жоден день у своєму житті я не пам'ятаю так чітко, як тоді, коли дізналася про коронавірус та всі ті обмеження, які викликала його поява. Я досить добре пам'ятаю, що робила, де та з ким була, що планувала та про що мріяла. До цього моменту нам здавалося, що всі наші плани, зустрічі, спільне навчання, дозвілля є таким природним і триватиме стільки, скільки нам це буде потрібно і цікаво, отже – завжди. Ми не відчували ані темпу, ані організованої ритмічності у циклах нашого життя: навчання, сесія, канікули, навчання...

Поява цієї хвороби вплинула на всі сфери життєдіяльності суспільства. Багато людей залишилось без роботи, чиясь діяльність звелася до мінімуму, а хтось через соціальну необхідність та страх бути зараженим – самоізолювався. Але я б хотіла все ж викласти свої думки щодо тієї сфери, яка мені ближче всього, і це – навчальний процес. Особливо болісно було за одинадцятикласників, адже їхня підготовка до ЗНО проходила в незвичному для них режимі. Як ми всі знаємо, то навчатись та працювати вдома надзвичайно складно, адже тебе постійно може щось відволікати та й змусити себе вдається не одразу. На жаль, всі ми психологічно не були готові до проведення занять в ізоляційно-дистанційному режимі, багато викладачів засвоювали необхідні програми разом із нами. Насамперед ті програми, за допомогою яких можна зв'язуватися зі студентами та учнями, і не зупиняти навчальний цикл. Проте, спілкування «живе», «наяву» не замінить ніякий відмінний Інтернет та надсучасний

комп'ютер. Я гадаю, що за період самоізоляції багато підлітків це зрозуміли, і вони будуть цінувати ті моменти, які зможуть провести з людиною тет-а-тет. А якщо говорити про випускний вечір, то багато хто згадає свій чи добрим, чи лихим словом, але згадає, адже він був. На превеликий жаль, багато випускників не змогли побути разом в останні хвилини прощання зі школою, адже проведення масових заходів на території України заборонено. А дев'ятикласникам та четвертокласникам в цьому році пощастило, але якщо поглянути з однієї сторони, адже ДПА їм скасували, і їхні знання за дев'ять та відповідно чотири класи не було оцінено та вони не хвилювалися, сидючи на іспиті. Щодо інших класів, то хотілося б звернути увагу саме на першокласників, адже вони ось-ось прийшли в школу, провчилися певний період і тут на початку весни вони починають займатись дома, якщо не поговорити з дитиною, то вона може вважати, що так буде кожного року. Їхнє уявлення про школу псується, адже я думаю, що розповіді їх рідних відрізнялись від того, що відбувається зараз. І саме стадія звикання до своїх однокласників та першого вчителя відбувається саме в першому класі та взагалі до навчального процесу, і декому потрібно більше часу, щоб пристосуватися до нових умов. Наразі навчальний процес як збалансований життєвий цикл є нестабільним, і мені здається, що це впливає саме на учнів 1-4 класів, адже то вони навчаються очно, то дистанційно, і так по черзі.

Водночас, мені здається, дистанційне навчання можна обернути на користь собі, адже, якщо ти лише навчаєшся, то тобі не треба збиратися й витрачати час на дорогу, ти можеш вибудувати графік та режим своєї роботи та це піде лише на користь.

Що ж, зараз я б хотіла приділити увагу студентам, оскільки я є студенткою. Карантин вплинув на мене, я гадаю, корисно, як би дивно це не звучало. Я почала навчатись віддалено, будучи на першому курсі, і це було складно, адже завдань було багато, «дедлайни горіли», а закінчити рік хотілось добре. Така форма навчання була для мене незвичною, але такий досвід в моєму житті точно не є зайвим. Хоч би що там не було, але навчатись потрібно за будь-яких умов, якщо хочеш дізнатись те, що допоможе тобі в житті. Мені здається, що особливо тяжко було першокурсникам, які почали свій навчальний рік дистанційно,

адже є люди, яким не дуже подобається спілкуватись онлайн, і тут немає нічого дивного, адже така форма спілкування не може повністю показати, яка є ти людина, та люди, з якими ти спілкуєшся. Проте потрібно приймати ті умови, які створюються, та формувати в них те, що буде для вас корисним. Зараз я навчаюся на другому курсі дистанційно та сприймаю таку форму навчання, як звичайну, та реаую на будь-які зміни в навчальному процесі вже нормально. Коли адміністрацією університету буде повідомлено, що потрібно вийти на очне навчання, то вийду, а наразі дотримуюсь тих умов та правил, які встановлені державою та моїм навчальним закладом.

Хочу зачепити тему відчуття, переживання часу, адже вважаю, що, перебуваючи на самоізоляції, наші не лише зовнішні, але й внутрішні – ментальні ритми змінюються. Коли ми постійно вдома, то сприймаємо вихідні дні, свята не так яскраво, якщо це було б тоді, коли ми працюємо та навчаємось очно. Адже дні, тижні та місяці зливаються ніби в одну купу і є для нас звичайними. Гадаю, що багато людей зі мною погодяться: коли ми в дії, то чекаємо вихідного, щоб відпочити, зробити те, що не встигаємо зазвичай. В певний період свого життя я зрозуміла, що час йде дуже швидко, його неможливо зупинити та повернути. Два роки мого життя пройшли ніби одна секунда, що не можу сказати про вісім місяців мого перебування вдома на самоізоляції. Я, напевно, вже понад три роки не була так довго поряд з родиною і для мене перший місяць це було дуже дивно та незвично, я весь час хотіла повернутись назад, та жити так, як жила до карантину. Але, я гадаю, що, можливо, так було потрібно, адже за період карантину мої думки змінились, а деякі позиції стали більш стійкими, за що я йому вдячна.

Події, які наразі відбуваються є надзвичайно важливими, адже COVID-19 показав, що до таких змін, багато країн були не готові. Кожна країна проводить певні зміни у своїй системі управління, які підуть на краще та змінять становище. Коронавірус точно увійде в історію та буде стояти поряд з такими хворобами, як чума, віспа та іншими, які знищили людей, змінили хід історії та вектор цивілізації.

Тож, останнє до чого я б хотіла звернутися – це до історії, а саме історії слова «карантин». Коли вирувала така страшна

хвороба, як «Чорна смерть», країна, яка була першою, хто ізолював населення – це Італія. Точніше вона ізолювала кораблі, які прибували в порт з інших заражених країн. На той час вони не знали, який був інкубаційний період цієї хвороби, тому ізоляція становила сорок днів. Чому сорок? Були версії, що такий строк посту або мали на увазі біблійні події. Тому й слово «карантин» італійського походження і досвід ізоляції був використаний ще у XIV столітті, який і використовуємо ми у XXI столітті. Отже, навіть такий важкий досвід став корисним і врятував життя багатьом і в наш час. Важливо, щоб наш сьогоднішній досвід знадобився майбутнім поколінням, і я в це вірю.

Тож, якщо говорити в загальному, то хтось навчається, хтось ні, хтось докладає зусиль, а хтось не має навіть бажання просто відвідувати заняття. Взагалі питання навчання індивідуальне, як і кожна людина, просто хтось визначає для себе певні пріоритети й прямує до них, а хтось пливе за течією. Тому вірте в себе, не втрачайте надію, та перетворюйте перешкоди, які вам трапляються на ваші досягнення, і все буде добре.

Дідик Наталія Михайлівна

aspirantka000@gmail.com

кандидат психологічних наук, доцент

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні актуальним є формування професійно компетентного фахівця, здатного адаптуватись до змінних умов професійної діяльності, мобільного, комунікабельного та творчого. Особливо важливими ці якості стають для соціального працівника, який професійно зобов'язаний допомагати людям у складних життєвих обставинах.

Важливим фактором формування професійно свідомого фахівця з соціальної роботи стає волонтерська діяльність. Вона